

Septembrske seje zborov občinske skupščine

Predsedniki zborov občinske skupščine so se dogovorili, da bodo seje zborov občinske skupščine 24. septembra 1986 s pričetkom ob 15.30. Zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti bosta zasedala skupaj, medtem ko bo družbeno-politični zbor zasedal ločeno.

Osnovne točke septembrijskih sej zborov občinske skupščine bodo:

- problematika in razvojna vprašanja gostinstva v občini,
- problematika štipendiranja v občini,
- predlog družbenega dogovora o priznavalnih udeležencev NOV,
- predlog sklepa o podaljšanju ukrepa družbenega varstva v osnovni šoli Jože Moškrič,
- osnutek sprememb in dopolnitev dogovora o oblikovanju in razporejanju sredstev splošne porabe občin in mesta za leto 1986,
- osnutek odloka o spremembi in dopolnitvi odloka o proračunu občine Ljubljana Moste-Polje za leto 1986,
- periodični načrt dela zborov skupščine občine za obdobje oktober-december 1986.

Gradiva bodo objavljena v Delegatski tribuni št. 8/86 in delegatskem gradivu SML.

(Iz sekretariata skupščine)

DELEGATSKA VPRAŠANJA IN ODGOVORI

Delegat KS Zadorj je dne 15. julija 1986 na skupnem zasedanju zborov občinske skupščine postavil vprašanje o problematiki in ureditvi črtnih odlagališč na območju mesta.

Posredujemo vam naslednji odgovor:

Eden najbolj žgočih problemov v mestu so prav gotovo divja odlagališča, ki se pojavljajo vsepovsod, tako na mestnem kot tudi na primestnem vaškem območju.

TOZD Javna higiena iz leta v leto siri redni odvoz smeti na primestna in vaška območja, tako da je iz leta v leto manj odlagališč, kar dokazujejo tudi vsakoletni podatki MUIS — komunalna inspekcija, ki stalno spremlja število odlagališč in količino raznega odpadnega materiala na njih.

KSLO ima za sanacijo odlagališč vsako leto predvidena določena finančna sredstva, ki pa so premajhna, da bi omenjeni problem rešili. V dogovoru z njeno nadzorno službo saniramo le najbolj nujna in očem vpadljiva odlagališča.

Ko bo redni odvoz odpadkov dokončno urejen, to se pravi organiziran na vseh območjih mesta, bo problem divjih odlagališč v glavnem rešen. Ostala bodo verjetno le manjša odlagališča ob cestah za razni odpadni gradbeni material, pa še ta bodo izginila, če bodo kazni za kršilce ustrezno visoke.

Obvestiti vas želimo, da lahko vsak občan mesta Ljubljane brezplačno pripelje s prikolico na svojem osebnem vozilu kakršnekoli odpadni material na našo deponijo odpadkov ob Cesti dveh cesarjev vsak delovni dan od 6. do 18. ure, ob sobotah pa od 6. do 12. ure. Za pripeljeni odpadni gradbeni material z večjim vozilom je treba plačati 250 din od kubičnega metra.

Na območju občine Moste je organiziran letošnji odvoz kosovnega materiala na poziv, in sicer vsak prvi in tretji torkel v mesecu, vendar to ugodnost občani bolj malo izkoriščajo. Kazalo bi obuditi to zadevo preko občinskega glasila in ustreznih komisij v krajevnih skupnostih.

Delegat iz KS Zadorj predlaga rešitev za divja odlagališča na ta način, da bi bile določene lokacije oziroma odlagališča odpadkov, iz katerih bi nato komunalna nabrabi kosovni material po potrebi odvažala. Opozoriti vas moramo, da to ni možno, ker bi v tem primeru iz vseh začasnih deponij nastala divja odlagališča, kot se je to zgodilo z začasnimi odlagališčem odpadkov v Zalogu, ki je bilo ustanovljeno pred več kot desetimi leti, sedaj pa praktično ni možnosti za sanacijo, predvsem zato, ker je na njegovi površini in okoli nje ob cesti v glavnem odpadni gradbeni material, pesek, kamene, zemlja ipd., česar ne moremo odpeljati pri odvozu kosovnih odpadkov na poziv, pa tudi ustreznih sredstev za to ne moremo dobiti. Razni gradbeni odpadni material namreč ni vključen v to akcijo in tudi ne v akcijo, ki poteka v okviru akcij za »čisto in zeleno Ljubljano« pri MK SZDL.

Če bi vsi občani bolj upoštevali obstoječe predpise in izkoriščali ugodnosti, ki jih imajo na tem področju, bi bilo manj problemov v zvezi z divjimi odlagališči, kot jih je sedaj.

DUŠAN BUTINA, dipl. ing.

Kako do soglasja za postavitve spomenika ali drugega spominskega obeležja

Zakon o varstvu naravne in kulturne dediščine (izšel je leta 1981) opredeljuje način varstva in skrbi za kulturno in naravno dediščino, pravice in dolžnosti imetnikov naravne in kulturne dediščine, kakor tudi strokovno delo in upravni nadzor na tem področju. Tega opravlja v občini Ljubljana Moste-Polje Občinski komite za družbene dejavnosti.

Naša družba teži za uredjenim urbaniziranim okoljem, v katerem najdejo svoje mesto tudi spomeniki in druga spominska znamenja ter vsa naravna in kulturna dediščina. Zato je potrebno te vrste objektov, čeprav so po svojem obsegu navadno skromni, skrbno planirati v določenem okolju. Le tako je njihova postavitve upravičena in le s skrbnim načrtovanjem bodo lahko dobili veljavo, za kakršno jih namenimo. Ugotovljamo pa, da se zadeve na tem področju prepočesto urejajo več kot neprimerno.

Dogaja se, da predvsem nekatera društva, pa tudi organizacije ne posevčajo postavitvi teh objektov dovolj pozornosti. Tako upravni organ ali strokovna organizacija nista niti obveščena o postavitvi novih spomenikov ali zgolj slučajno zvesta zanj.

Kadar gre za postavitve samostojno stoječega spomenika, je po navadi potrebno speljati ustrezni gradbeni postopek, za postavitve spominske plošče na že obstoječi objekt pa je potrebna prijava del. Najprej pa se opravičenost postavitve spomenika ali spominske plošče

področja kulture strokovno preveri. Zato mora vsak pobudnik postavitev novega spomenika (ali drugega spominskega obeležja) za kulturne namene planirati vsaj v 5-letnem obdobju, tako da se že v postopku planiranja ugotovi namen in lokacija postavitev. Pobudniki so lahko: skupščina družbenopolitične skupnosti, krajevne skupnosti ali samoupravne interesne skupnosti, organizacija združenega dela, družbenopolitične organizacije, društva, delovni ljudje in občani.

Če iz kakršnihkoli razlogov postavitev ni bila planirana, mora pobudnik dovolj zgodaj pred postavitvijo poslati pobudo na občinski komite za družbene dejavnosti.

Pobuda mora vsebovati: obrazložitev, namen spomenika, predlagana ožja ali širša lokacija, vrsta spomenika (obeležje, spominska plošča, spomenik, itd.), vrsta materiala, okvirna cena, viri financiranja in naziv skrbnika, ki bo prevzel spomenik v varstvo in oskrbo.

Kadar gre za spomenik revolucionarnega gibanja, NOV in socialistične izgradnje, o postavitvi raz-

Problematika in razvojna vprašanja gostinstva

Občinska skupščina in izvršni svet že nekaj let intenzivno spremljata stanje, možnosti in razvoj terciarnih dejavnosti gospodarstva v naši občini. Osnovno vodilo je sprejem takih aktivnosti in ukrepov, ki bi tem dejavnostim omogočile večjo gospodarsko učinkovitost in tudi hitrejši razvoj.

Za občinsko gostinstvo za zadnji dve srednjeročni obdobji velja, da je glede na rastočo potrebo nezadovoljivo razvito. Posebnost gostinstva v primerjavi z drugimi gospodarskimi dejavnostmi je v tem, da njegovo stanje in razvoj v veliki meri vplivata na nivo življenjskega standarda prebivalstva.

Gostinstvo v občini predstavljajo štiri organizacije (od tega dve z družbeno prehrano) in 51 gostinskih obratov v privatnem sektorju. Iz primerjalnih podatkov za nekaj let ugotovljamo, da je razvoj gostinstva v teh letih bolj enostranski in da je večji porast v donosejših strokah, to je v porastu okrepčevalnic in bifejev. Po drugi strani pa ugotovljamo, da se stanje na področju ponudbe hrane (večje in kvalitetnejše ponudbe) ne izboljšuje in da se ti problemi pojavljajo zlasti v novejših stanovanjskih soseskah. Zaradi splošne predpisa na področju pridobivanja obrtnih dovoljenj za specializirane okrepčevalnice in bifeje ugotovljamo, da interesa za odpiranje kvalitetnih lokalov s hrano ni. Tudi na področju ponudbe gostinskih lokalov ni večjega napredka. Programi so klasični, dopolnilnih dejavnosti praktično ni.

V zadnjih desetih letih v občini ni bil načrtovan večji napredek te dejavnosti. Realizirani finančni rezultati gostinstva so bili v zadnjih letih pod pričakovanji. Po eni strani so se povečali življenjski stroški prebivalstva, kar se je odražalo na manjši kupni moči zaposlenih in ostalih potrošnikov. Po drugi strani pa je bila zabeležena visoka rast cen osnovnega materiala, to so živila, pižaje in drugo, zaostren in zmanjšan pa je bil tudi uvoz za gostinstvo nekaterih najbolj donosnih artiklov. To se je odražalo na slabi finančni uspešnosti. OZD niso mogle v zadostni meri nadoknaditi teh podražitev v končni ceni svojih storitev. Posledica tega so tudi težave s pomanjkanjem sredstev za razvoj. Gostinstvo je v preveliki meri planiralo pridobitve bančnih in združenih sredstev. Teh sredstev pa je zaradi zaostrenih pogojev gospodarjenja in zaradi spremenjenih kreditnih pogojev čedalje manj. Investi-

cije v preteklih letih skoraj v celoti predstavljajo saniranje stanja in manjše modernizacije ter so kot take prispevale le k delnemu kvalitetnemu dvigu nivoja gostinstva.

Poseben problem v občini predstavlja finančna uspešnost organizacij, ki se ukvarjajo z družbeno prehrano. Vzrokov za takšno poslovanje je več: zahtevana je visoka kvaliteta hrane, ker večini delavcev predstavlja malica glavni obrok, temu naj bi sledila nižja cena posameznega obroka. Zaradi organizacije lastnih kuhinj v OZD predstavlja večji problem zagotovitev novih naročnikov (oz. izkoriščenost razpoložljivih kapacitet) in prevozi malic ter organizacija razdelitnih mest. Rentabilnost poslovanja družbene prehrane in ustvarjanje minimalne akumulacije pomeni pripravo hrane v večjem številu obrokov oz. v popolni izkoriščenosti kapacitet. Izredno problematično je tudi usklajevanje cen posameznih obrokov, saj so organizacije s svojimi sredstvi za povračilo stroškov družbene prehrane omejene.

Večjega napredka v prejšnjih letih tudi ni bilo na področju razvoja gostinske dejavnosti na izletniških in kulturnih točkah v občini. Delno je bil obnovljen Dom II. grupe odredov na Jančah, delno modernizirani obrati v privatnem sektorju, novih večjih kapacitet pa ni bilo. V zadnjih letih srednjeročnega obdobja 1981—1985 je bil večji poudarek dan razvoju kmečkega turizma v občini. V ta namen so bila dana sredstva Skupnosti za pospeševanje kmetijstva, izvršnega sveta, Razvojno-gospodarske skupnosti občine, zadržane in turistične družine. Z obratovanjem je pričela tudi že preusmerjena kmetija na Malem vrhu.

V dosedanjem razvoju se vključuje tudi občinska skupščina in sicer le na področjih, kjer ima v skladu z predpisi tudi te možnosti. Prvo področje je prostorsko (opredeljene možnosti razvoja gostinstva na področjih kmečkega in izletniškega turizma in ostale lokacije v okviru posameznih sosesk). Večje spodbude za razvoj pa so bile dane preko davčne poli-

tike in sicer:

— davčne olajšave z odstotnim znižanjem odmerjenega davka gostincem, razen bifejem in okrepčevalnicam, ki dosegajo več kot 40% celotnega prihodka s strežbo hrane in prenočišči,

— znižanje davčne osnove na podlagi vlagan v razširjeno reprodukcijo poleg zakonsko določenih 25% še za 15% (razen bifejem in okrepčevalnicam),

— z letom 1986 povečana stopnja davka od dohodka iz gospodarskih dejavnosti zavezancem, ki opravljajo gostinsko dejavnost v bifejih za 5 procentnih točk (od 35% na 40% od ostanika čistega dohodka),

— oprostitvev plačila davka na promet nepremičnin, če gre za prvo prodajo poslovnega prostora, zgrajenega s sredstvi uporabnikov družbenih sredstev občanu, ki bo v poslovnem prostoru opravljal gospodarsko ali poklicno dejavnost (razen bifejev).

Bodoči razvoj in pomen gostinstva je jasno opredeljen v družbenih planih in letnih resolucijah tako mesta in republike kot tudi naše občine. Gostinstvo v občini zadovoljuje predvsem potrebe prebivalstva v občini. Naša občina je v mestu turistično obrobna in je razvoj turizma šele na začetku. Glede na to je osnovna naloga, da se gostinstvo poveže, odpravi dosedanjo razdrobljenost ter s tem omogoči boljše organizacijo, dvig kvalitete storitev in večji ekonomski efekt. Izboljšanje kvalifikacijske strukture, kvaliteten dvig storitev, modernizacija in ureditev prostorov in realizacija dopolnilnih dejavnosti pa bodo dale tudi osnovo za večje možnosti in večje povpraševanje za vključevanje našega gostinstva v gostinsko in turistično ponudbo mesta. Ta kvaliteten dvig občinskega gostinstva pa je dolgoročna naloga in bo dala vidne rezultate že ob koncu tega srednjeročnega obdobja. V večji meri pa je potrebno izkoristiti tudi dane možnosti in pospešiti gostinstvo in turizem na opredeljenih izletniških točkah ter kmečkih gospodinjstvih in hrbitovnih predelih občine.

Glede na ugotovljeno stanje je izvršni svet skupščine občine predlagal ukrepe in zadolžil tako organizacijo gostinstva kakor tudi združenje in preko njega tudi privatni sektor gostinstva za realizacijo nalog, ki naj bi omogočale občinskemu gostinstvu ne samo skladen, ampak tudi hitrejši razvoj.

Z. M.

Praznik pobratene občine Pluzine

Pobratena občina Pluzina iz Črne gore praznuje svoj občinski praznik 5. avgusta. V počastitev praznika so letos odprli svoj prvi industrijski obrat, in sicer tovarno elektrod, v kateri bo v polnem obratovanju 186 delavcev letno izdelalo 4820 ton oplakšenih in neoplakšenih elektrod. Na sliki je središče občine ob Pivskem jezeru. (Foto: S. G.)

Družbeni dogovor o priznavalnih udeležencev NOV

V tem mesecu bodo zbori skupščine občine Ljubljana Moste-Polje na svojih sejah obravnavali tudi predlog družbenega dogovora (DD) o priznavalnih udeležencev NOV.

S predlaganim družbenim dogovorom želimo doseči celovitejšo in bolj življenjsko reševanje gmotnih, socialno-zdravstvenih in drugih vprašanih udeležencev NOV, večje poenotenje podeljevanja občinskih priznavalnih ob upoštevanju osebnega prispevka posameznika v NOV ter njegovega sedanjega socialno-zdravstvenega stanja.

Predlagani DD prinaša nekatere novosti, ki v sedaj veljavnem DD niso bile upoštewane; predvsem to velja za krog upravičencev do občinske priznavalnine.

V predlogu novega DD (5. člen) je postavka, ki določa, da se izjemoma lahko podeli občinska priznavalnina tudi udeležencem NOV, ki so aktivno in organizirano delovali v narodnoosvobodilni vojni ali bili aktivni sodelavci narodnoosvobodilnega gibanja (NOG), pa posebne dobe v dvojnem ali dejanskem trajanju po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju iz upravičenih razlogov niso uveljavili, ali pa so bili mlajši od 15 let.

Ta kategorija upravičencev do občinske priznavalnine bo to pravico dokazovala na podlagi potrdila, ki ga bo izdalo na za-

htevo občinskega upravnega organa, pristojnega za zadeve borcev in vojaških invalidov. Predsedstvo občinskega odbora ZZB NOV tiste občine, v kateri je prosilec aktivno in organizirano deloval v narodnoosvobodilni borbi.

Prošnjo za potrdilo bo treba priložiti izjavo prosilca z opisom nalog, ki jih je izvrševal, s kakšnim namenom, po čigavem ukazu in podobno ter pismene izjave prič oz. druge dokaze o aktivnem in organiziranem delovanju v NOB.

Predsedstvo OO ZZB NOV bo izjave prosilca in predloženo dokumentacijo preverjalo pri organizatorjih in vodjih narodnoosvobodilnega gibanja na območju, kjer je deloval in vprašalo za mnenje krajevno zdru-

ženje borcev o prosilčevem delu in trajanju njegove aktivnosti v NOB.

Potrdilo Predsedstva OO ZZB NOV, izdano na tej osnovi, se bo uporabljalo samo v postopku odločanja o občinski priznavalnini in ne bo imelo nobenih drugih pravnih posledic oz. se v druge namene ne bo moglo uporabljati.

To kratko pojasnilo dajemo z namenom, da ne bi bilo nesporazumov, kajti občinska priznavalnina bo tej kategoriji udeležencev NOV podeljena le izjemoma, če bodo izpolnjeni tudi drugi pogoji, ki jih določa predlagani družbeni dogovor o priznavalnih udeležencem NOV.

Sekretar OO ZZB NOV
Anton Korošec

V novih Fužinah raste E-center

Devetega junija so se težki gradbeni stroji Gradbenega podjetja Grosuplje zadržali v bodoče temelje novega E-centra, katerega vrata bo Emonin točaz Maloprodaja iz delovne organizacije Emona Merkur odprl že koncem decembra letošnjega leta.

Gradnja prodajnega E-centra, šestega po vrsti, je vključena v sporazum o temeljih plana SOZD Emona za obdobje 1986—90 kot tudi v

srednjeročni načrt občine Ljubljana Moste-Polje.

Novi prodajni E-center v Novih Fužinah bo za odtenek manjši od so-

Na sliki: Preskrbovalni E-center v gradnji med staro in novo Zaloško cesto (Foto: Dušan G.)

sednjih. Skupnih površin bo 1.820 kvadratnih metrov. Čeprav manjši od ostalih, je funkcionalno bolj dogan, saj so pri načrtovanju upoštevali vse dolgoletne zbrane izkušnje. Tako kot vsi centri, bo tudi ta imel poleg trgovskega dela, gostinski del — bife ter dovolj prostora parkiri prostor za motorizirane kupce.

Predračunska vrednost naložbe je 490,9 milijona dinarjev. Od Gospodarske banke — Ljubljanske banke so dobili 150 milijonov dinarjev kredita z 62-odstotno obrestno mero, ostali denar so sredstva tozdr Maloprodaja. Prodali so market v Opatiji, ki je zaradi prevelike oddaljenosti, prevoznih stroškov se v zadnjem obdobju bistveno povečali, postal ne-rentabilen.

Povejmo naj še, da bo v novem centru zaposlenih v obeh izmenah skupaj 26 delavcev.

V kolikor bodo vsa dela tekla tako kot je načrtovano, in GP Grosuplje je znano kot soliden partner, bodo krajani soseske MS 4, 5 — novih Fužin ob novem letu že opravili nakupe ob slovesu starega leta v novem prodajnem centru Emona.

Povzeto po zapisu v E-informatorju